

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 grudnia 1985 r.

w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych.

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 36, poz. 170) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do jednostek badawczo-rozwojowych, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 36, poz. 170), z wyłączeniem jednostek, o których mowa w art. 16 tej ustawy.

2. Ze względu na zasady gospodarki finansowej wyodrębnia się ogół prac dotyczących normalizacji, unifikacji i typizacji, wzornictwa przemysłowego, informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej, wynalazczości i ochrony własności przemysłowej, szkolenia i kształcenia kadr, oceny jakości, popularyzacji osiągnięć nauki i techniki oraz innych stałych funkcji związanych z rozwojem nauki i techniki lub postępem organizacyjno-ekonomicznym, zwany dalej działalnością ogólnotechniczną.

§ 2. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe prowadzą samodzielną gospodarkę finansową zgodnie z zasadą samofinansowania, pokrywając z uzyskiwanych przychodów koszty działalności i zobowiązania wobec budżetu państwa, banków i dostawców oraz wydatki na rozwój i inne potrzeby.

2. Podstawą gospodarki finansowej jednostki badawczo-rozwojowej jest plan rzeczowo-finansowy ustalany przez dyrektora tej jednostki po zaopiniowaniu przez radę naukową i radę załogi.

Rozdział 2

Przychody jednostek badawczo-rozwojowych.

§ 3. Przychodami jednostki badawczo-rozwojowej są przychody ze sprzedaży krajowej oraz z eksportu:

- 1) prac badawczo-rozwojowych,
- 2) wyników prac badawczo-rozwojowych,
- 3) patentów, praw ochronnych, licencji na stosowanie wynalazków i wzorów użytkowych, projektów racjonalizatorskich stanowiących tajemnicę jednostki oraz innych osiągnięć naukowych i technicznych,
- 4) prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej, w wypadkach, o których mowa w § 6 pkt 1 i 3,
- 5) prac wdrożeniowych, w tym nadzoru autorskiego,
- 6) produkcji doświadczalnej,
- 7) unikalnych urządzeń i aparatury, oraz innej produkcji, w tym także małotonażowej i małoseryjnej,
- 8) innych prac i usług, w tym obliczeń na elektronicznych maszynach cyfrowych, usług reprograficznych itp.,
- 9) przedmiotów majątkowych pozostających po zakończeniu prac badawczo-rozwojowych, w wysokości uzgodnionej z zamawiającym pracę badawczo-rozwojową, w ramach której przedmiot majątkowy został wytworzony lub nabyty.

Rozdział 3

Rozliczenia finansowe z tytułu działalności jednostek badawczo-rozwojowych.

§ 4. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa rozlicza się z odbiorcami odpowiednio do przedmiotu sprzedaży według cen umownych, regulowanych albo urzędowych.

2. Ceny umowne są stosowane wówczas, gdy z mocy odrębnych przepisów nie obowiązuje cena urzędowa albo cena regulowana.

3. Ceny umowne oraz inne warunki umów mogą być ustalane w drodze organizowania otwartych konkursów lub przetargów.

§ 5. 1. Sposób rozliczeń z tytułu wykonania prac badawczo-rozwojowych określają zainteresowane strony w umowie.

2. Rozliczenia z tytułu wykonania prac badawczo-rozwojowych są dokonywane po wykonaniu i odbiorze przedmiotu umowy.

3. Rozliczenia mogą być dokonywane:

- 1) odrębnie za poszczególne etapy wykonywanej pracy w ramach ogólnej ceny tej pracy, jeżeli wynik etapu pracy może być przedmiotem odrębnego odbioru,
- 2) okresowo w uzgodnionych terminach i w granicach uzgodnionej ceny, jeżeli praca badawczo-rozwojowa ma być wykonywana w cyklu dłuższym niż 2 lata i nie ma możliwości jej podziału na etapy mogące być przedmiotem odrębnego odbioru,
- 3) łącznie w odniesieniu do ogółu prac o charakterze jednorodnym i powtarzalnym, wykonywanych systematycznie przez jednostkę badawczo-rozwojową dla określonego odbiorcy w przyjętym okresie kalendarzowym; dotyczy to w szczególności działalności ogólnotechnicznej wykonywanej jako stała funkcja (§ 6 pkt 3).

§ 6. Prace z zakresu działalności ogólnotechnicznej mogą być finansowane:

- 1) jako odrębne zadania (tematy),
- 2) jako prace prowadzone w ramach innych zadań (tematów prac badawczo-rozwojowych),
- 3) jako stała funkcja jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) w ciężar kosztów ogólnych, w razie gdy występują w niewielkiej skali.

§ 7. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa będąca wykonawcą pracy badawczo-rozwojowej jest uprawniona do upowszechniania jej wyników i osiągania z tego tytułu przychodów.

2. Jeżeli praca badawczo-rozwojowa jest finansowana ze środków funduszu centralnego, dysponent tego funduszu może zastrzec sobie w umowach z wykonawcami prac badawczo-rozwojowych:

- 1) prawo dysponowania wynikiem pracy,
- 2) przekazywanie określonej części przychodów z tytułu upowszechniania wyników pracy na ten fundusz.

3. Zasady dysponowania wynikami prac badawczo-rozwojowych stanowiącymi wynalazki lub wzory użytkowe określają przepisy prawa wynalazczego.

4. Stosowanie przepisów ust. 1 i 2 nie może naruszać praw autorów wynikających z przepisów prawa autorskiego.

Rozdział 4

Finansowanie wynagrodzeń.

§ 8. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa ustala samodzielnie wielkość środków na wynagrodzenia na podstawie obowiązujących przepisów o wynagrodzeniach i w ramach posiadanych możliwości finansowych.

2. Zasady kształtowania funduszu wynagrodzeń wólnego od podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń, płaconego z zysku jednostki badawczo-rozwojowej, określają odrębne przepisy.

Rozdział 5

Wynik finansowy i jego podział.

§ 9. 1. Wynik finansowy jednostki badawczo-rozwojowej stanowi różnicę między przychodami ze sprzedaży (§ 3) a kosztami własnymi tej sprzedaży. Różnicę tę koryguje się o saldo strat i zysków nadzwyczajnych, wynik na sprzedaży materiałów oraz o podatek obrotowy należny od sprzedaży produktów przeznaczonych na rynek. Dodatni wynik finansowy stanowi zysk jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Roczny bilans i wykazany w nim wynik finansowy jednostki badawczo-rozwojowej podlega weryfikacji sprawdzającej jego rzetelność i prawidłowość w trybie określonym w odrębnych przepisach.

3. Kwota zweryfikowanego zysku, powiększona o koszty i straty nieuzasadnione, a pomniejszona o kwotę zysku w wypadkach określonych w odrębnych przepisach, przekraczająca 20% kosztów własnych sprzedaży, podlega w 70% przekazaniu na odpowiedni fundusz centralny, będący w dyspozycji właściwego ministra, zgodnie z odrębnymi przepisami.

4. Zweryfikowany zysk bilansowy, z uwzględnieniem ust. 3, stanowi zysk do podziału.

5. Zysk do podziału przeznacza się w pierwszej kolejności na:

- 1) obowiązkowy odpis na fundusz rezerwowy,
- 2) opłacenie podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń wliczanych w koszty działalności jednostki badawczo-rozwojowej.

6. Pozostałą część zysku do podziału jednostka badawczo-rozwojowa przeznacza na:

- 1) dodatkowy odpis na fundusz rezerwowy,
- 2) fundusz rozwoju,
- 3) fundusz załogi.

Decyzję o proporcjach tego podziału podejmuje dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej po zasięgnięciu opinii rady naukowej i rady załogi.

7. Jednostka badawczo-rozwojowa może dokonywać zaliczkowych odpisów z zysku do podziału w okresach kwartalnych lub półrocznych, narastająco od początku roku, z uwzględnieniem ust. 3 i 5.

Rozdział 6

Fundusze.

§ 10. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa poza funduszem statutowym tworzy następujące fundusze:

- 1) fundusz motywacyjno-wdrożeniowy,
- 2) fundusz rezerwowy,
- 3) fundusz rozwoju,
- 4) fundusz prac własnych,
- 5) fundusz załogi.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa, oprócz funduszków, o których mowa w ust. 1, tworzy fundusz efektów wdrożeniowych oraz zakładowe fundusze socjalny i mieszkaniowy, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Nie wykorzystane w danym roku środki funduszków określonych w ust. 1 przechodzą na rok następny.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa może gromadzić środki funduszków na wyodrębnionych rachunkach bankowych. Środki funduszu motywacyjno-wdrożeniowego, funduszu efektów wdrożeniowych oraz zakładowych funduszków socjalnego i mieszkaniowego podlegają gromadzeniu na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

§ 11. 1. Fundusz statutowy jednostki badawczo-rozwojowej odzwierciedla wartość powierzonej jej do użytkowania części mienia ogólnonarodowego. Na fundusz ten składa się w szczególności wartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wartość środków obrotowych przekazanych jednostce przez organ, który tę jednostkę utworzył.

2. Fundusz statutowy jest zwiększany o wartość środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków obrotowych otrzymywanych nieodpłatnie i finansowanych z funduszu rozwoju lub innych funduszków jednostki badawczo-rozwojowej, a pomniejszany o wartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie, zlikwidowanych lub sprzedanych, a także o umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

§ 12. 1. Fundusz motywacyjno-wdrożeniowy tworzy się z określonej w umowie części funduszu efektów wdrożeniowych jednostki wdrażającej wyniki prac badawczo-rozwojowych.

2. Fundusz motywacyjno-wdrożeniowy przeznaczają się na cele określone w przepisach dotyczących funduszu efektów wdrożeniowych.

3. Część funduszu motywacyjno-wdrożeniowego może być przeznaczona na fundusz rozwoju lub fundusz prac własnych.

4. Przepis ust. 3 stosuje się również do funduszu efektów wdrożeniowych.

§ 13. Fundusz rezerwowy tworzy się z odpisów z zysku do podziału, według zasad obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe.

§ 14. 1. Fundusz rozwoju tworzy się z:

- 1) odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- 2) zysku do podziału.

2. Odpisy amortyzacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są dokonywane według zasad obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe, z tym że całość odpisów jest przekazywana na fundusz rozwoju jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Na fundusz wpływają także:

- 1) udziały w inwestycjach wspólnych,
- 2) dochody z tytułu likwidacji lub sprzedaży środków trwałych, pomniejszone o koszty związane z likwidacją lub sprzedażą tych środków,
- 3) część funduszu statutowego, która nie służy sfinansowaniu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zbędna do finansowania środków obrotowych,
- 4) środki z innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

4. Na fundusz rozwoju może również wpływać część funduszu efektów wdrożeniowych i funduszu motywacyjno-wdrożeniowego oraz część funduszu rezerwowego.

5. Środki funduszu rozwoju przeznacza się w pierwszej kolejności na spłatę rat kredytów bankowych.

6. Pozostałą część funduszu rozwoju po spłacie kredytów bankowych jednostka badawczo-rozwojowa przeznacza według własnego uznania na:

- 1) uzupełnienie funduszu statutowego,
- 2) inwestycje jednostki badawczo-rozwojowej,
- 3) udziały w inwestycjach i przedsięwzięciach wspólnych.

§ 15. 1. Fundusz prac własnych tworzy się z narzutów na koszty działalności jednostki badawczo-rozwojowej, ustalanych w relacji procentowej do kosztów całkowitych jednostki; narzuty te obciążają koszty ogólne jednostki.

2. Wskaźnik procentowy narzutu określa organ nadzorujący jednostkę badawczo-rozwojową.

3. Na fundusz prac własnych może wpływać część funduszu motywacyjno-wdrożeniowego i funduszu efektów wdrożeniowych (§ 12 ust. 3 i 4).

4. Ze środków funduszu finansuje się prace własne podejmowane przez jednostkę badawczo-rozwojową z własnej inicjatywy.

5. Fundusz jest obciążany w miarę ponoszenia kosztów prac własnych w wysokości faktycznych kosztów tych prac.

6. Koszty prac własnych można rozliczać zbiorczo, traktując ogół tych prac jako jedną jednostkę kalkulacyjną.

§ 16. 1. Fundusz załogi jest tworzony z zysku do podziału.

2. Środki funduszu przeznacza się na:

- 1) wypłatę nagród indywidualnych dla pracowników,
- 2) zapłatę podatku od ponadnormatywnych wypłat nagród wypłacanych z funduszu.

3. Środki funduszu mogą być również przeznaczane na zwiększenie zakładowych funduszków socjalnego i mieszkaniowego.

Rozdział 7

Finansowanie środków obrotowych.

§ 17. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa finansuje środki obrotowe z tej części funduszu statutowego, która nie służy pokryciu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

2. Środki obrotowe mogą być w całości finansowane z funduszu statutowego. Na finansowanie środków obrotowych nie znajdujących pokrycia w funduszu statutowym jednostką badawczo-rozwojową może zaciągać w banku kredyty obrotowe na warunkach określonych w umowie kredytowej.

Rozdział 8

Finansowanie inwestycji i przedsięwzięć wspólnych.

§ 18. 1. Inwestycje jednostek badawczo-rozwojowych są finansowane według zasad obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe.

2. Na inwestycje, o których mowa w ust. 1, mogą być zaciągane kredyty bankowe według zasad ustalonych w umowie kredytowej.

§ 19. Jednostka badawczo-rozwojowa może samodzielnie przekazywać na finansowanie przedsięwzięć wspólnych tytułem wkładu lub udzielonej oprocentowanej pożyczki środki funduszu rozwoju innym jednostkom gospodarki społecznej lub zrzeszeniom przedsiębiorstw oraz może bezpośrednio pokrywać część kosztów tych przedsięwzięć według zasad określonych dla przedsiębiorstw państwowych.

Rozdział 9

Finansowanie współpracy międzynarodowej.

§ 20. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa dysponuje częścią wpływów dewizowych w wysokości:

- 1) 50% wpływów w walutach wymienialnych,
- 2) 10% wpływów w pozostałych walutach,

uzyskanych z eksportu wyrobów, osiągnięć naukowych, technicznych i usług oraz wpływów z sympozjów i konferencji naukowych, pomniejszonych o koszty transakcyjne i inne wydatki dewizowe ponoszone w związku z wyeksportowanymi wyrobami lub świadczonymi usługami, w tym również wydatki związane z wynagrodzeniami dewizowymi twórców projektów wynalazczych i osiągnięć naukowo-technicznych oraz spłatą rat i odsetek dewizowych z tytułu otrzymanych kredytów dewizowych.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach w banku krajowym i mogą być wykorzystane na import niezbędnych materiałów, maszyn i urządzeń, licencji, dokumentacji technologicznych i projektowych, aparatury naukowo-badawczej, towarów i usług, na potrzeby własnej działalności, prasy

fachowej, książek i wydawnictw zagranicznych, ochronę wynalazków i wzorów użytkowych za granicą oraz uczestnictwo w sympozjach i konferencjach zagranicznych, w tym również koszty podróży służbowych, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Jednostka badawczo-rozwojowa może:

- 1) odstępować część posiadanych środków dewizowych jednostkom współpracującym z nią w realizacji współpracy międzynarodowej,
- 2) uzyskiwać od innych jednostek środki dewizowe,
- 3) zaciągać w bankach krajowych kredyty dewizowe na import służący realizacji prac, zwłaszcza tych, których wyniki mogą być przedmiotem eksportu; kredyty te są spłacane z wpływów, o których mowa w ust. 1, na warunkach określonych w umowie kredytowej; zaciąganie kredytów w bankach zagranicznych wymaga zgody Ministra Finansów,
- 4) uzyskiwać przydział środków dewizowych.

Rozdział 10

Przepisy końcowe.

§ 21. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie również do zakładów doświadczalnych działających jako wyodrębnione zakłady jednostek badawczo-rozwojowych. Zasady wewnętrznego wyodrębnienia zakładów doświadczalnych pod względem gospodarki finansowej oraz związanych z tym rozliczeń wewnątrz jednostki określają statuty jednostek badawczo-rozwojowych.

§ 22. Do jednostek badawczo-rozwojowych mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych w zakresie praw i obowiązków głównych księgowych, weryfikacji rocznych bilansów oraz podstawowych zasad prowadzenia rachunkowości.

§ 23. W sprawach nie uregulowanych w rozporządzeniu — w zakresie gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych — stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych.

§ 24. Działalność lecznicza, profilaktyczną i diagnostyczną oraz usługowa, prowadzona na rzecz społecznego systemu ochrony zdrowia przez jednostki badawczo-rozwojowe nadzorowane przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, jest finansowana z budżetu państwa na zasadach określonych dla jednostek ochrony zdrowia.

§ 25. Pozostałości funduszu efektów wdrożeńowych tworzonego na zasadach dotychczasowych przechodzą na fundusz motywacyjno-wdrożeniowy.

§ 26. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ministrach, rozumie się przez to również kierowników urzędów centralnych.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Rady Ministrów: Z. Messner